

Årsberetning 2006

Forlæggerforeningen

Årsberetning 2006

Forlæggerforeningen

Indholdsfortegnelse

Bestyrelsens beretning for året 2006	5
Handelspolitik	10
Ophavsret	13
Undervisningspolitik og repræsentation i råd, udvalg og bestyrelser	17
Kulturpolitik og repræsentation i råd, udvalg og bestyrelser	25
Kursusvirksomhed	30
Udgiver- og informationsvirksomhed	32
Statistik og analyser	34
Markedsføring	35
Internationale relationer	37
Legater	39
Statistik 2006	40
Fortegnelse over medlemsforlag og personlige medlemmer pr. 1. januar 2007	42
Forlæggerforeningens overordnede organer	46
Budget for 2007	48

Bestyrelsens beretning for året 2006

Fastprisdispensationen og Samhandelsreglerne

5

På Årsmødet i 2005 godkendtes et forlig med Konkurrencestyrelsen om en fortsat dispensation til at fastsætte faste bogpriser for de udgivelser, hvor forlagene hver for sig finder det mest optimalt at benytte fast bogladepris.

Forlæggerforeningens oprindelige liberaliseringsforslag, som blev vedtaget på Plenarmødet i maj 2005, kom til at udgøre grundstammen i den forligsaftale, som blev opnået med Konkurrencestyrelsen, idet dog den maksimale fastprisperiode reduceredes med yderligere én måned, så den i alt er blevet udgivelsesåret og de første fem måneder i det følgende kalenderår.

Det nye element i forliget blev et loft over det antal bøger, som det enkelte forlag kan benytte fastprisdispensationen på. Andelen af fastprisbøger var allerede reduceret til ca. 40 % mod næsten 100 % 5 år tidligere. Faldet i fastprisan delen ville formentlig ad frivillighedens vej være fortsat nedad i de kommende år, hvis den nuværende fastprisdispensations kunne have fortsat uændret. Men de fleste forlag har nogle udgivelser, hvor de finder det vigtigt at kunne sætte en fast udsalgspris enten af hensyn til forlagsøkonomien for den pågældende titel eller for at undgå priskrig på bestsellerne.

Ved forliget accepterede forlagene at accelerere processen mod en stadig mindre andel fastprisbøger mod at bevare retten til faste priser i et vist omfang og bevare denne ret for en række år, idet der nu kan ventes borgfred på dette område til mindst udgangen af 2010.

Forliget var oprindeligt forventet tiltrådt af Konkurrencerådet i januar 2006, men rådet ønskede at kende den endelige rapport fra Kulturministeriets Udvalg vedr. det fremtidige danske bogmarked før en stillingtagen. Boghandlerforeningen argumenterede fortsat imod enhver mulighed for faste priser, og kulturminister og Folketingets Kulturudvalg blev inddraget i striden om en fortsat dispensation til faste bogpriser.

Den 27. marts 2006 meddelte Kulturministeriet, at der var indgået en bred politisk aftale blandt Folketingets partier vedrørende bogpriserne. Aftalen betød en støtte til aftalen indgået mellem Konkurrencestyrelsen og Forlæggerforeningen, men med den tilføjelse, at når en bog kommer i bogklub, skal den samtidig frigives prismæssigt i alle andre udgaver.

Kulturministeriet oplyste, at der alternativt ville blive lovgivet, og Forlæggerforeningen tiltrådte derfor, at Konkurrencerådet ved sin behandling af

aftalen mellem Konkurrencestyrelsen og Forlæggerforeningen udvidede aftalen med denne tilføjelse vedrørende bogklubudgivelser.

På Plenarmødet i maj 2006 godkendtes de ændringer af Samhandelsreglerne, som måtte forudses til en teknisk implementering af Konkurrencerådets afgørelse, idet bestyrelsen samtidig bemyndigedes til at foretage de ændringer i reglerne, der måtte vise sig nødvendige eller hensigtsmæssige i forbindelse med de forestående forhandlinger med Boghandlerforeningen.

6

Plenarforsamlingen bemyndigede også bestyrelsen til at opsig de gældende Samhandelsregler – helst i forståelse med Boghandlerforeningen – med virkning fra 1. januar 2007 med henblik på forhandlinger mellem de to foreninger i løbet af 2006 om evt. andre ændringer af Samhandelsreglerne.

Da Bogbranchens Fællesråd holdt møde 12. juni 2006 blev der fra Boghandlerforeningens side fremsat nogle ønsker til ændringer i oplægget til teknisk implementering af Konkurrencerådets afgørelse. Da der ikke kunne opnås enighed om enkelte punkter, blev det vedtaget at behandle de uafklarede punkter sammen med evt. andre ønsker fra foreningerne til ændringer i Samhandelsreglerne på møder i efteråret 2006.

For at sikre fornøden tid til implementering af evt. senere aftalte ændringer, blev det aftalt at ændre opsigelsesvarslet for Samhandelsreglerne, således at hver af foreningerne kan opsig Samhandelsaftalen med 6 måneders varsel til udgangen af en måned.

I oktober måned 2006 opnåedes enighed om teksten til implementering af Konkurrencerådets afgørelse, herunder specielt præcis hvornår en bogklubudgave skal betragtes som udsendt, idet det afgør, hvornår andre udgaver af samme bog med fast pris overgår til fri pris.

Resultatet er blevet, at en bogklubbog anses for udsendt den dag, hvor bogklubprisen offentliggøres over for medlemmerne eller i en kampagne.

Implementeringen af Konkurrencerådets afgørelse blev bekendtgjort i Bogmarkedet den 30. oktober 2006.

Forhandlingerne mellem Boghandlerforeningen og Forlæggerforeningen om andre ændringer i Samhandelsreglerne uden sammenhæng med Konkurrencerådets afgørelse fortsætter, men der vil ikke kunne nå at forelægge et forslag til stillingtagen på Årsmødet i december 2006.

Uddannelse for forlagsfolk

I efteråret 2005 iværksatte Forlæggerforeningen en dialog med Copenhagen Business School, omkring oprettelse af en toårig masteruddannelse for forlagsfolk. Denne dialog er i 2006 resulteret i et nu påbegyndt kursusforløb med 12 kursusemner: Branchekendskab; Salg, afsætning og markedsføring; Redaktion og projektledelse; Grafisk tilrettelæggelse, formgivning, typografi og billeder/DTP; Pressearbejde og Corporate Communication; Forlagsøkonomi/kalkulation; Sprogriktighed, korrekturlæsning og oversættelse; Forlags-

jura; Multimedieprodukter; Skole- og lærebogsredaktion; Forlags- og medievirksomhed i en digital; Organisation, ledelse, team, individ.

Det er endnu uafklaret, om kursusforløbet vil kunne opnå anerkendelse som en egentlig masteruddannelse.

Som konsekvens af resultatet af samarbejdet med Copenhagen Business School har Forlæggerforeningens bestyrelse vedtaget at sætte aktiviteterne i Forlæggerforeningens Kursusvirksomhed i bero.

Ulovlig kopiering

7

Se årsberetningen for Sektionen for Undervisningsforlag.

Ophavsretten

Det af kulturministeren i 2003 nedsatte udvalg vedrørende revision af ophavsretslovens kapitel 3 (reglerne om overdragelse af ophavsret, for eksempel i ansættelsesforhold eller ved forlagsaftaler) afgav betænkning i oktober 2006. Producenterne har været repræsenteret af Ophavsretligt Forum (advokat Martin Dahl Pedersen har været Forlæggerforeningens repræsentant), og autorerne har været repræsenteret af Samrådet for Ophavsret. Betænkningen har karakter af partsindlæg fra henholdsvis Samrådet for Ophavsret og Ophavsretligt Forum, da der ikke har kunnet opnås konsensus om nogen anbefalinger. Der er således helt åbent for partipolitisk stillingtagen. Autorerne ønsker indførelse af regler svarende til de regler, der blev indført i Tyskland i 2002, og som indebærer en øget detailregulering af indholdet og konsekvenserne af kontrakter om overdragelse af ophavsrettigheder samt oprettelse af nye administrative organer i form af et klagævn og en mæglingsinstitution. For Forlæggerforeningen er det vigtigt at bibeholde den fri aftaleret og undgå en sådan lovgivning, da den indebærer et vidtgående indgreb i aftalefriheden og er til hinder for smidighed og fleksibilitet. Det er afgørende for branchens muligheder, at der kan laves aftaler – både kollektive og individuelle – som på fleksibel vis kan tage højde for den teknologiske udvikling. En formalistisk og bureaukratisk lovgivning som den tyske, vil vanskeliggøre mulighederne for nytænkning og fleksibilitet og vil udgøre en uhensigtsmæssig hindring for udvikling af nye konkurrencedygtige produkter.

På EU-niveau arbejdes der intenst på at bane vejen for etablering af et europæisk digitalt bibliotek. I november 2006 har Rådet på baggrund af Kommissionens anbefalinger fra august 2006 afgivet konklusioner om digitalisering, online adgang og digital bevaring af kulturelt materiale. Medlemsstaterne opfordres til at medvirke til dannelsen af et Europæisk Digitalt Bibliotek og til at opsætte nationale mål og strategier for digitalisering og Kommissionen opfordres til at fremme og koordinere arbejdet mod et Europæisk Digitalt Bibliotek.

Kulturministeriet sendte Kommissionens anbefalinger og udkastet til råds-konklusioner i høring i efterårsferien med høringsfrist 3 dage efter ferien. Der er tale om materiale, som er meget vitalt for forlagsbranchen og Forlæggerforeningen tog derfor initiativ til, at Forlæggerforeningen sammen med syv rettighedshaverorganisationer over for kulturministeren påpegede det uheldige i den korte høringsfrist. Det blev understreget over for kulturministeren, at det er vigtigt med respekt for det helt grundlæggende princip om, at enhver tilgængeliggørelse – herunder digital tilgængeliggørelse – af ophavsretsbeskyttede værker, kræver samtykke fra rettighedshaverne, at det offentlige skal afholde sig fra digital ikke-aftaledækket tilrådighedsstilling af rettighedshaverproduceret indhold på områder, hvor rettighedshaverne har kommercielle interesser, og at én indgang til europæisk digitaliseret indhold ikke kun skal omfatte indhold udbudt vederlagsfrit af bibliotekerne, men også indhold udbudt af rettighedshaverne på kommercielle vilkår.

De internationale og nationale bestemmelser vedrørende ophavsret er ikke direkte anfægtet i rådskonklusionerne, men der kan frygtes for efterfølgende angreb på de eksisterende ophavsrettigheder. EU-Kommissionen har således oplyst, at Copyright-direktivet tages op til revurdering i 2007.

Kulturministeriet har i oktober 2006 nedsat en arbejdsgruppe vedr. digitalisering af kulturarven, som har til opgave at udarbejde forskellige forslag til digitalisering af udvalgte prioriterede dele af kulturarven med henblik på bevaring, formidling og tilgængeliggørelse af denne. Ophavsretligt Forum, som Forlæggerforeningen er medlem af, har udpeget juridisk chef Holger Rosendal, Danske Dagblades Forening som medlem. Der er nedsat en ophavsretlig undergruppe, som bl.a. skal drøfte de forskellige praktiske aspekter i forbindelse med klarering af rettigheder samt lovgivningsspørgsmål af direkte betydning for digitalisering og tilgængeliggørelse af kulturarven. Ophavsretligt Forum har udpeget advokat Martin Dahl Pedersen samt direktør Klaus Hansen, Producentforeningen, som repræsentanter. Der er endvidere nedsat en formidlingsundergruppe, som oprindeligt ikke havde repræsentanter fra de private producenter. Da gruppen bl.a. skal vurdere hvilket ikke digitalt født eller ikke digitaliseret materiale, der eventuelt skal digitaliseres m.h.p. formidling fandt Ophavsretligt Forum det væsentligt, at der også var en producentrepræsentant i dette underudvalg og det er blevet accepteret, at Ophavsretligt Forum udpeger direktør Anders Lassen, InfoMedia, som repræsentant. Forlæggerforeningen vil følge arbejdet tæt, da det kan vise sig at få meget betydelige konsekvenser for forlagene.

Salg af digitale bøger

Se årsberetningen for Sektionen for Undervisningsforlag.

Moms på bøger

Forlæggerforeningen og Boghandlerforeningen indledte i 2005 et samarbejde for at sondere mulighederne for nedsat/ingen moms på bøger. Et rådgivningsfirma foretog en analyse af mulighederne for inden 2010 at få gennemført lave/ingen moms på bøger.

På bestyrelsens møde i januar 2006 forelå en rapport fra rådgivningsfirmaet. I rapporten anbefaledes det at skrinlægge ambitionerne om at reducere den danske bogmoms, fordi chancerne ikke synes store, for at det kan lade sig gøre. Det er forbundet med store omkostninger at forsøge, og selv en 5 % moms vil næppe føre til et markant kvalitativt og kvantitativt løft på bogmarkedet. Desuden vurderes det, at en fortsat fokusering på momsspørgsmålet vil kunne blokere for andre indsatsområder, som branchen vil kunne få mere udbytte af. På denne baggrund besluttedes det at stille bestræbelserne på at få momsen på bøger reduceret i bero.

Handelspolitik

10

Bogbranchens Fællesråd

v/ Ib Tune Olsen

Forlæggerforeningens medlemmer i Fællesrådet er Peter Møllerup (rådets formand), Michael Haase, Tine Smedegaard Andersen og Anette Wad.

Fra Boghandlerforeningens side deltager Bjarne Ponikowski (næstformand), Lars Østergaard, Mogens Eliasson og Asger Flygare Bech-Thomsen.

Der har været ét møde i Fællesrådet. Emnerne på mødet har drejet sig om implementering af Konkurrencerådets afgørelse af 29. marts 2006 om fastprisdispensationen og påbegyndelse af forhandlinger om evt. andre ændringer af Samhandelsreglerne, som de to foreninger måtte have ønske om. Endelig har der været behandlet forskellige former for overtrædelse af Samhandelsreglerne, herunder én sag vedrørende den faste bogladepris, som de to foreninger har anmodet Bogbranchenævnet om at behandle.

Bogbranchenævnet

v/ Ole A. Busck

Formand for Nævnet er højesteretsdommer Per Sørensen.

Nævnets medlemmer fra Forlæggerforeningen er Ole A. Busck og Per Hedeman og fra Boghandlerforeningen Erik Aunel og Jens Otto Pedersen.

Nævnet har i årets løb haft én sag til behandling.

Bogbranchens Kautionsinstitut/ Bogbranchens Fællesfond til Uddannelsesformål

v/ Ole A. Busck

Bestyrelsen består af Erik Aunel (formand), Ole A. Busck (næstformand), Per Hedeman og Jens Otto Pedersen.

Bestyrelsen har i årets løb ændret Instituttets vedtægter således, at man nu vil tilgodese uddannelsesformål, og Instituttet kan over 10 år udbetale legater, hvorefter formuen er opbrugt. Civilstyrelsen har godkendt ordningen. Instituttets navn er ændret til Bogbranchens Fællesfond til Uddannelsesformål.

Bogbranchens Kreditorudvalg

v/ Ib Tune Olsen

Foreningens repræsentanter i udvalget er Stig Bergstrøm, Bonnier Forlagene, og Ib Tune Olsen.

Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag er repræsenteret af Jan Jensen, NBC, Nordisk Bog Center. Peter Johnsen, DBK-bogdistribution, deltager i udvalgets møder som observatør.

Advokat Casper Moltke, advokatfirmaet DLA Nordic A/S, er udvalgets forretningsfører.

Der har ikke været afholdt møder i udvalget i 2006.

11

Katalogudvalget

v/ Michael Bach-Marklund og Jan H. Schmith

Udvalgsmedlemmerne er mod udgangen af år 2006 Dorthe Terreni og Peter Thinghøj Christensen fra Den Danske Boghandlerforening og Michael Bach-Marklund og Jan H. Schmith fra Forlæggerforeningen. Boghandlerforeningens sekretariat er projektledelse ved produktionen af Det Store Bogudsalg-kataloget.

Udvalget har arbejdet med kataloget Det Store Bogudsalg 2006 samt med de indledende manøvrer vedrørende kataloget Det Store Bogudsalg 2007, som skifter udseende indholdsmæssigt.

Udvalget var i forbindelse med den endelige udvælgelse af titler til kataloget, Det Store Bogudsalg 2006, suppleret med Steen Ewald-Larsen, Claus Boldrup og Peter Thinghøj Christensen. Kataloget udkom den 22. februar 2006, og selve udsalgperioden var fra 1. marts til 21. marts 2006.

Antallet af titler i kataloget var 843 med 163 illustrationer fra i alt 59 forlag.

I udsalgskataloget 2005 var der optaget 1013 titler med 211 illustrationer fra i alt 65 forlag. I udsalgskataloget 2004 var der optaget 1096 titler med 195 illustrationer fra 81 forlag.

Oplaget i 2006 var 151.600 eksemplarer. I 2005 var oplaget 180.000 eksemplarer og i 2004 var oplaget 292.500 eksemplarer (heraf 40.000 eksemplarer til en konkret butiksåbning) og i 2003 var oplaget 257.000.

Der er altså tale om et fortsat fald i antallet af deltagende forlag og boghandlere, og katalogets fremtid må betegnes som særdeles usikker.

Kataloget blev, som i de sidste mange år, ledsaget af et kampagnemateriale, som interesserede boglader kunne bestille mod betaling.

Kataloget blev annonceret i dagbladene op til katalogets udgivelse og til udsalgets start. Udsalget fik som sædvanlig stor omtale i dagspressen.

Økonomi for Det store Bogudsalg 2006:

(Fordelt over årene 2005/2006)

Udgifter: 920.000 kr.

Indtægter: 890.000 kr.

Resultat: - 30.000 kr.

Det samlede resultat for katalogsamarbejdet 2006 var pr. 30. september ca. 180.000 kr.

**Forbrugerklagenævnet
v/ Tine Wepler**

Af de klagesager, der har været behandlet i nævnet i 2006, har der ingen konkrete sager været omkring bøger. Mobilsalg og mobilydelser har generelt haft flest sager, og sager om fjernsalg, herunder Internettet er faldet i forhold til 2005.

Ophavsret

Copy-Dan Fællesforeningen

v/ Mathias Bruun

Copy-Dan har indgået et samarbejde med KODA, Gramex og AntiPiratGruppen om at skabe forståelse for ophavsretten - Projekt Image og Ophavsret (PIO). Samarbejdet har indtil nu resulteret i en analyse udarbejdet af CBS, som viser, at ophavsretsbranchens spiller en afgørende rolle for værditilvæksten i Danmark. Analysen blev, under stor mediebevågenhed, præsenteret på en konference i april måned.

Copy-Dan Tekst & Node

v/ Mathias Bruun

Copy-Dan Tekst & Node repræsenterer danske og udenlandske rettighedshavere til bøger, tidsskrifter, aviser og noder via 15 organisationer, der repræsenterer de respektive grupper af rettighedshavere. Tekst & Node indgår aftaler med aftalelicensvirkning med undervisningsinstitutioner, private samt offentlige virksomheder om kopiering af bl.a. bøger.

I det forløbne år er der blevet forhandlet om nye aftaler med gymnasierne, handelsskolerne og universiteterne. De seneste kopieringsundersøgelser har dokumenteret et kraftigt stigende kopiforbrug på disse institutioner, og det har gjort forhandlingerne vanskelige. Fra institutionernes side har man rettet henvendelse til Folketingets kultur- og undervisningsudvalg, kulturministeren og undervisningsministeren med påstand om, at Copy-Dan Tekst & Node ensidigt vil hæve prisen på kopiering. Det er ikke sandt. Det er forbruget, der stiger, ikke prisen på den enkelte kopi. Efter et møde med kulturministeren og parterne er der igen gang i forhandlingerne, men det er p.t. uklart, hvorvidt parterne kan nå til enighed.

Mathias Bruun repræsenterer Forlæggerforeningen og er næstformand i Tekst & Node, og Michael Haase er suppleant i Tekst & Nodes bestyrelse.

Copy-Dans Digitale Udvalg

v/ Martin Dahl Pedersen

Copy-Dans digitale udvalg er nedsat af Copy-Dan Tekst & Node som et mindre forum for drøftelser af sager om digital udnyttelse af værker. Udvalget har gennem tiden behandlet en række forespørgsler fra institutioner og virksomheder om blandt andet forsøgsprojekter vedrørende indscanning, digitale kompendier m.v.

Forlæggerforeningen er i udvalget repræsenteret af Mathias Bruun (Gyldendal) og Martin Dahl Pedersen (Kromann Reumert). I udvalget sidder endvidere Frants Gundelach (Dansk Forfatterforening) og Morten Rosenmeier (Akademikernes Centralorganisation/UBVA). Fra Copy-Dans administration deltager forvaltningschef Niels Holm-Svendsen og udviklingschef Anders Kristian Rasch.

Udvalget har ikke afholdt møder i 2006, idet alle sager er blevet behandlet direkte i Tekst & Nodes bestyrelse.

Copy-Dan AVU Kopier,

Copy-Dan Kabel TV og Copy-Dan Båndkopi

v/ Vivi Antonsen Tvedt

AVU-Kopier:

Der er stor interesse for at vise danske og udenlandske tv-udsendelser i skolerne. AVU-Kopier indgår aftaler med undervisningsinstitutionerne om adgang til disse. Aftalerne udbygges og udvikles løbende efter behov.

Kabel-TV

Kabel-TV giver adgang til distribution af tv-kanaler fra nabolandene samt håndterer andre ophavsrettigheder i forbindelse med distribution af tv- og radiokanaler, herunder nu også IP-baseret kabel-tv og DAB-radio.

Bånd-kopi

Båndkopi sikrer, at der bliver afregnet et vederlag til kunstnere og producenter, når der sælges blanke kopimedier i detailhandelen. Vederlagene søger at kompensere kunstnere og producenter for tabene ved privatkopiering af musik, tv og film. Båndkopiordningen har behov for at blive moderniseret, hvis ikke kunstnerbetalingen skal udfases, der bruges derfor mange kræfter på at belyse den teknologiske og samfundsmæssige udvikling for så vidt angår hjemmekopiering af musik og film.

Ophavsretsligt Forum

v/ Martin Dahl Pedersen

Ophavsretligt Forum blev stiftet i oktober 1995 og har til formål at skabe opmærksomhed og debat om de vilkår, som medier og andre kulturbærende foretagender arbejder under.

Bag Ophavsretligt Forum er følgende erhvervsorganisationer og virksomheder: DR, Dansk Fagpresse, Dansk Magasinpresses Udgiverforening, Danske Dagblades Forening, Danske Reklame- og Relationsbureauers Brancheforening, Danske Teatres Fællesorganisation, Forlæggerforeningen, Foreningen af Danske Videogramdistributører, Foreningen af Film-udlejere i Danmark, IFPI Danmark (International Federation of the Phonographic Industry), Producenterne, TV 2/Danmark, TV3, Dansk Musikforlæggerforening, Multi Medie Foreningen og Tivoli.

Forlæggerforeningen er i Ophavsretligt Forum repræsenteret af advokat Martin Dahl Pedersen. Forretningsudvalget består p.t. af advokat Maria Rørbye Rønn (DR), cheffjurist Holger Rosendal (Danske Dagblades Forening) og advokat Martin Dahl Pedersen (Forlæggerforeningen). Advokat Martin Dahl Pedersen er sekretær for Ophavsretligt Forum.

Ophavsretligt Forum har i det forløbne år koncentreret sig om arbejdet i det af Kulturministeren nedsatte udvalg vedrørende revision af ophavsretslovens kapitel 3 (Kap. 3-udvalget). Ophavsretligt Forum er i efteråret 2006 endvidere blevet repræsenteret i en ny arbejdsgruppe nedsat af Kulturministeriet vedrørende digitalisering af kulturarven. Ophavsretligt Forums repræsentant i arbejdsgruppen er cheffjurist Holger Rosendal (Danske Dagblades Forening).

Kulturministeriets Infokiosk

v/ Ib Tune Olsen

Kulturministeren har etableret en ophavsretlig infokiosk. Infokioskens opgave er at udbrede kendskabet til de ophavsretlige regler, herunder forklare og begrunde ophavsretsløvgivningen.

I tilknytning til infokiosken blev der oprindeligt dannet en rådgivende følgegruppe, som skulle drøfte, prioritere og komme med oplæg til informationsindsatsen på det ophavsretlige område, hvori Forlæggerforeningen var repræsenteret.

Der har ikke været afholdt møder i følgegruppen i 2006, og følgegruppen må betragtes som ophørt og erstattet af samling af interessenter vedrørende konkrete tiltag. Forlæggerforeningen har således i 2005-06 været repræsenteret af Christine Bødtcher-Hansen i en arbejdsgruppe, som har medvirket til udarbejdelse af retningslinjer for god citat-skik.

Kap. 3-udvalget

v/ Martin Dahl Pedersen

Kulturministeren nedsatte i 2003 et udvalg vedrørende revision af ophavsretslovens kapitel 3 (Kap. 3-udvalget). Ophavsretslovens kapitel 3 omfatter reglerne om overdragelse af ophavsret, for eksempel i ansættelsesforhold eller ved forlagsaftaler. Udvalget består af fem repræsentanter fra Samrådet for Ophavsret, nemlig direktør Anne Louise Schelin (Journalistforbundet), advokat Bjørn Høberg-Petersen (Skuespillerforbundet), juridisk konsulent Morten Madsen (Musikerforbundet), underdirektør Martin Gormsen (KODA) og professor, dr. jur. Jens Schovsbo (UBVA) samt fem repræsentanter fra Ophavsretligt Forum, nemlig administrerende direktør Ebbe Dal (Danske Dagblades Forening), jurachef Maria Rørbye Rønn (DR), advokat Torben Steffensen (film- og pladeindustrien), jurist Hanne Margrethe Josephsen (teatrene) og advokat Martin Dahl Pedersen (Forlæggerforeningen). Højesteretsdommer Poul Sørensen er formand for udvalget.

Udvalget har holdt en række møder i 2006, herunder om forlagskontrakter.

Udvalgets arbejde er den 31. oktober 2006 blevet afsluttet med afgivelse af betænkning nr. 1480 om revision af ophavsretslovens kapitel 3, og er af Kulturministeriet sendt i høring med en høringsfrist til april 2007.

Undervisningspolitik og repræsentation i råd, udvalg og bestyrelser

Sektionen for Undervisningsforlag (SFU)

v/ **Vivi Antonsen Tvedt**

17

Den teknologiske udvikling, som allerede i væsentlig grad har præget musik- og filmbranchen er også ved at indhente forlagsbranchen. Teknikken giver mange nye muligheder – og problemer. Der udvikles nye spændende undervisningsmaterialer, og studerende får nu mulighed for at købe lige netop de dele af lærebøgerne, som har interesse for dem – bare for at nævne nogle få eksempler på mulighederne. Men den digitale verden indeholder også trusler, som forlagene må forholde sig til. Det digitale univers gør det muligt for brugerne at fremstille identiske kopier i ubegrænsede mængder, og bibliotekernes ønske om at stille digitale bøger vederlagsfrit til rådighed for borgerne kan true det kommercielle marked. SFU har gennem deltagelsen i følgegruppen for ebog.dk gjort et aktivt arbejde for at få sparket den digitale udvikling i gang, således at branchen på kommercielle vilkår kan tilbyde e-bøger. Projektet er spændende, men indeholder også masser af udfordringer. SFU har i årets løb taget initiativ til en del medlemsmøder, som har haft e-bogsudgivelse som gennemgående tema. Der har været stor interesse for arrangementerne, og det betyder forhåbentlig, at forlagene også i praksis er parate til at bakke op omkring e-bogsprojektet.

Undervisningsinstitutionernes kopiering i voldsom vækst

I 2003 blev Copy-Dan Tekst & Node enig med gymnasierne om, at gymnasiernes kopimønster skulle undersøges. Formålet var at afdække, hvorvidt det årligt betalte vederlag svarede til forbruget af ophavsretligt beskyttede kopier. Undersøgelsen blev tilrettelagt i tæt samarbejde med gymnasierne, og der var på forhånd enighed om, at undersøgelsesresultatet skulle danne grundlag for forhandlinger om en revision af den eksisterende aftale. Det viste sig, at der var sket en væsentlig stigning i forhold til tidligere undersøgelser med deraf følgende ikke uvæsentlige stigninger i kopivederlaget. Hidtil har gymnasierne betalt for knap 800 sider pr. elev pr. år, men undersøgelsen viser, at det faktiske forbrug nu er helt oppe på 1.200 sider pr. elev pr. år.

Gymnasierektorerne meldte sig ud af forhandlingerne i eftersommeren og gik til pressen med sagen, da de ikke er indstillet på at betale de forhøjede vederlag. I skrivende stund har parterne været til møde hos kulturministeren, som har lagt en plan for forhandlingsforløbet. Det er SFU's opfattelse, at de rettigheds-

havere, der leverer indholdet til undervisningen, skal have betaling for den udnyttelse, der sker af deres værker til undervisningsbrug.

Indsatsen mod den ulovlige fildeling på internettet har virket

Da Piratgruppen lancerede hjemmesiden vidensdeling.nu i august 2005 med opfordring til de studerende om at fildele læremidler, besluttede SFU øjeblikkeligt at reagere. SFU indgik et tæt samarbejde med AntiPiratGruppen, som løbende foretager søgninger og bevissikrer fildeling af bøger på Internettet. De seneste undersøgelser har vist, at den ulovlige fildeling p.t. er nedbragt til et minimum, og branchen håber derfor ikke at blive så udsat som musik- og filmindustrien. Samarbejdet med AntiPiratGruppen sker på en sådan måde, at SFU hele tiden har mulighed for at holde sig orienteret om eventuelle ulovlige aktiviteter på nettet.

18

Århus kopisagen har gjort indtryk

I 2005 fik Forlæggerforeningen i Vestre Landsret fuldstændigt medhold i en nedlagt erstatningspåstand over for det århusianske firma, Frederiksbjerg Kopicenter, som ulovligt havde indscannet hele lærebøger, som blev solgt til de studerende. SFU har siden allieret sig med nogle studerende i de større byer, som løbende foretager kontrolbesøg af kopicentre, og som er klar til øjeblikkeligt at rykke ud, hvis der er mistanke om ulovlig kopiering. De studerende er ikke stødt på indscannede bøger, og kopicentrene afviser typisk at kopiere den medbragte lærebog under henvisning til, at det er ulovligt og for risikabelt jfr. Frederiksbjerg Kopicenter-sagen.

Kopiaftaler på erhvervsområdet

Copy-Dan, Tekst & Node, har som led i en styrkelse af indsatsen på erhvervsområdet i 2006 foretaget undersøgelser af kopiforbruget blandt Forlæggerforeningens medlemmer. Forlæggerforeningen har bistået Copy-Dan med undersøgelsen og er i skrivende stund ved at forhandle en endelig rammeaftale på plads for forlagenes kopiering. Med afsæt i denne undersøgelse samt en undersøgelse blandt Danske Dagblades medlemmer vil Copy-Dan forsøge at få andre brancheorganisationer til aktivt at medvirke til, at deres medlemmer får indgået de nødvendige kopiaftaler med Copy-Dan.

Tættere dialog med Undervisningsministeriet

På SFU's opfordring blev der i juni 2006 afholdt et møde i Undervisningsministeriet med henblik på at drøfte rammerne for et fremtidigt samarbejde med branchen. Undervisningsministeriet sagde ja til at oprette et dialogforum, som i hvert fald to gange årligt og evt. på anmodning mødes med henblik på gensidig information og dialog, således at branchen bedst muligt kan implementere ministeriets politikker, og således at ministeriet ved nye tiltag har mulighed for at tage højde for branchens input. Forummet vil både beskæftige sig med grundskole-, erhvervsuddannelses- samt gymnasieområdet.

DEBATTEN om undervisningsmidler

DEBATTEN om undervisningsmidler udgives tre gange årligt af SFU og henvender sig til personer, beslutningstagere, organisationer m.v., som har interesse for og beskæftiger sig med at højne kvaliteten inden for uddannelses-sektoren. DEBATTEN sætter på nuanceret vis fokus på de områder, som SFU mener, har betydning for kvaliteten af undervisning og læring.

- DEBATTEN nr. 1, november 2005: "Kopier". Om de lovlige kopier cf. den originale bog.
- DEBATTEN nr. 2, april 2006: "Nye måder". Om forlagenes rolle og lærebogens betydning for undervisningen.
- DEBATTEN nr. 3, oktober 2006: "Dansk eller engelsk". Om betydningen af danske lærebøger på de videregående uddannelser.

19

SFU's tilstedeværelse på konferencer m.m.

- Undervisningsministeriets arbejdskonference om digitale undervisningsmidler til læsesvage elever, september 2006. Ebbe Dam Nielsen deltog med et indlæg om, hvad undervisningsforlagene kan levere af digitale bøger.
- Undervisningsministeriets konference om undervisningsmidler i folkeskolen, august 2006. Mathias Bruun deltog med et indlæg om "Det gode undervisningsmiddel og dets betydning for undervisningen og indlæringen". Lars Tindholdt deltog med et indlæg om "Fremtidens undervisningsmidler – formidlere og producenter giver et bud".
- Danmarks Forskningsbiblioteksforenings seminar om Digitale rettigheder i informationsområdet, marts 2006. Finn V. Andersen og Vivi Antonsen Tvedt deltog med et indlæg om "ebog.dk".

Dialog med Videnskabsministeriet

SFU har henvendt sig til Videnskabsministeriet med henblik på at etablere et dialogforum svarende til det dialogforum, som er nedsat af Undervisningsministeriet.

Medlemsmøder i 2006

Februar: Copy-Dans billedkunstaftale

Februar: Digitale rettigheder

Marts: Ebog.dk, xml, afleverings-formater, konvertering m.m.

Maj: Licensaftaler i forhold til e-bogsudgivelser

Juni: Taylor and Francis, engelsk e-bogsudbyder

Juni: De konkurrenceretlige aspekter af den øgede liberalisering af bogmarkedet (Mersing)

August (5 møder): Demonstration af ebog.dk

Dialogforum med Undervisningsministeriet

v/ Vivi Antonsen Tvedt

Formålet med Dialogforum med Undervisningsministeriet er at forbedre branchens muligheder for at implementere ministeriets politikker, og for at give bedre mulighed for, at ministeriet ved nye tiltag kan tage højde for branchens input. Dialogforum vil beskæftige sig med grundskole-, erhvervsuddannelses- samt gymnasieområdet.

SFU's forretningsudvalg har udpeget Ebbe Dam Nielsen, Mathias Bruun, Lars Tindholdt samt den til enhver tid siddende formand for SFU til at repræsentere SFU.

Undervisningsministeriets referencegruppe for IT i folkeskolen

v/ **Ebbe Dam Nielsen**

Undervisningsministeriet har etableret en referencegruppe for IT i Folkeskolen som følge af regeringens handleplan for IT i folkeskolen. Der er i alt for årene 2004-2007 afsat 495 mio. kr. til projektet. Referencegruppen skal holdes løbende orienteret om projektets udvikling og medvirke til at sikre en dialog om projektets forløb og indhold mellem interessenterne, Undervisningsministeriet, UNI•C og samarbejdspartnerne. En væsentlig del af udmøntningen af projektet henlægges til og varetages af UNI•C.

Der har været afholdt referencegruppemøde den 28. marts 2006.

Ebbe Dam Nielsen er Forlæggerforeningens repræsentant.

Undervisningsministeriets styregruppe for Galathea 3-ekspeditionen

v/ **Esben Esbensen**

I efteråret 2005 nedsatte Undervisningsministeriet en styregruppe for Galathea 3-ekspeditionen. Styregruppen skal bistå Dansk Ekspeditionsfond med organisering af den undervisningsmæssige formidling fra ekspeditionen. Forsknings-ekspeditionen Galathea 3 satte i eftersommeren 2006 kurs mod verdenshavene for at sejle jorden rundt som platform for danske forskningsprojekter. Styregruppen vil blive inddraget i forbindelse med organisering af de overordnede rammer for den undervisningsmæssige indsats, faglig vurdering af indkomne idéer til undervisningsmæssig formidling fra ekspeditionen – og evt. anvisning af finansieringsmuligheder hertil, udvikling af eventuelle nye formidlingsformer, etablering af særlige tilbud til skolerne i tilknytning til ekspeditionen – fx eventuelle konkurrencer, forudsat at der er aftalemæssig grundlag herfor, og etablering af eventuelle kontakter mellem skoler m.v. i Danmark og lokale uddannelsesinstitutioner på rejseruten. Desuden vil styregruppen udarbejde og konkretisere egne idéer til formidling af resultaterne til skoleverdenen, herunder desuden medtænke muligheder for inddragelse af og formidling til skoleverdenen i Grønland og på Færøerne.

SFU har udpeget Esben Esbensen som repræsentant for Forlæggerforeningen.

Arbejdsgruppe vedr. UNI-C

v/ Mathias Bruun

Undervisningsministeriet har i 2005 nedsat en arbejdsgruppe, som løbende skal drøfte UNI-C's rolle på undervisningsmiddelområdet, herunder gennemgå konkrete eksempler på konkurrenceforvridende adfærd. Ud over deltagere fra UNI-C's ledelse og bestyrelse deltager repræsentanter fra Brancheforeningen for Undervisningsmidler og SFU.

Arbejdsgruppen har ikke afholdt møde i det forløbne år.

Mathias Bruun repræsenterer SFU i arbejdsgruppen.

21

UNI-C's styregruppe for Materialeplatformen

v/ Ebbe Dam Nielsen

Primo 2006 nedsatte UNI-C en styregruppe for Materialeplatformen. Materialeplatformen blev åbnet i april 2006 og er én samlet indgang (portal) til alle danske læringsressourcer/undervisningsmaterialer og har erstattet FUI databasen. Alle organisationer, forlag og øvrige interessenter – herunder lærere – der producerer undervisningsmaterialer, sikres plads på portalen. Styregruppen træffer de overordnede beslutninger for Materialeplatformen.

Styregruppen består af en repræsentant fra Undervisningsministeriet (formand), en fra Forlæggerforeningen, en fra BFU, to fra brugersiden samt en repræsentant fra UNI-C.

Der har været afholdt møder den 23. marts og den 6. september 2006.

Ebbe Dam Nielsen repræsenterer Forlæggerforeningen i styregruppen.

UNI-C's brugergruppe for Materialeplatformen

v/ Jørgen Schiermacher

Brugergruppen består af repræsentanter for interessenter for indholdsleverandører og de brugere, der anvender informationerne. Brugergruppen skal være med til at gøre Materialeplatformen så god som mulig og informere flest mulige om den. Repræsentanterne i brugergruppen bidrager til Materialeplatformen med interessenternes viden, ønsker og behov, samtidig med at de får størst mulig information om projektet til at bære videre til interessenterne. Brugergruppen er rådgivende for styregruppen og UNI•C om emner af faglig og interesse-mæssig karakter.

Første møde i den udvidede gruppe blev holdt i august 2006. Mødet bragte mange kommentarer om stort og småt frem i lyset, og interessekonflikten mellem forlag/producenter og læreren som egenproducent, der er indbygget i Materialeplatformen, blev nævnt. Gennemgang og diskussion af en række cases med fokus på kvalitetssikring og relevans af forskellige typer af materialer af-dækkede for alle interessenter, hvor vanskeligt det er at sætte grænserne. Endelig præsenterede UNI-C deres tanker om udviklingslinier for 2007-8. Næste møde holdes i marts 2007.

Efter mødet i august har UNI-C på opfordring udarbejdet en brugerpjece om Materialeplatformen rettet mod lærere. Pjecen kan ses på adressen: <http://materialeplatform.emu.dk/for-undervisere/index.html>

SFU har udpeget Jørgen Schiermacher som Forlæggerforeningens repræsentant.

UNI-C, EMU-dialogforum

v/ Troels Rydahl

22

Primo 2006 blev EMU-dialogforum etableret med repræsentanter fra Forlæggerforeningen, UNI-C og BFU. I EMU-dialogforum kan grænseflader mellem EMU og de kommercielle forlag og leverandører af it-baserede undervisningsmidler løbende diskuteres. Der har været afholdt to møder i indværende år. UNI-C's repræsentanter har orienteret om retningslinjer for indhold på EMU, og de samarbejdsmodeller EMU arbejder med i forhold til eksterne samarbejdspartnere. På et generelt overordnet niveau har grænsefladerne mellem EMU og de kommercielle parter været diskuteret, og en diskussion om EMUs Galathea-satsning er påbegyndt, men ikke afsluttet.

Troels Rydahl repræsenterer SFU i forummet.

Fonden for Undervisnings Information (FUI)

v/ Lars Tindholdt

FUI's formål er at udvikle, effektivisere, formidle og varetage informationer om undervisningsmidler mellem undervisningsforlagene og undervisningssektoren.

Fonden ledes af en bestyrelse på fem medlemmer. Forlæggerforeningen udpeger to medlemmer, hvoraf den ene altid er bestyrelsesformand. Brancheforeningen for Undervisningsmidler udpeger et medlem og Amtsrådsforeningen i Danmark to medlemmer. FUI's Sekretariat varetages af Amtscetret for Undervisning, Glostrup.

SFU har udpeget Lars Tindholdt som formand og Mathias Bruun som ordinært medlem af FUI's bestyrelse.

E-bog følgegruppe

v/ Christine Bødtcher-Hansen

Følgegruppen havde sit første møde i januar 2006 og har herefter haft månedlige møder. Følgegruppen har færdigforhandlet rammeaftale med tilhørende bilag og kunne for sommeren udsende rammeaftale, værksaftale, produktbilag, bilag om værkers tekniske beskaffenhed og et sikkerhedsbilag til Forlæggerforeningens medlemmer. Følgegruppen har indledt drøftelser om licensmodeller i relation til undervisningsinstitutioner og biblioteker.

Syddansk Universitets Forskergruppe for læremidler

v/ Marianne Alenius

Syddansk Universitet har etableret en gruppe som skal forske i, hvordan læring foregår.

Gruppen er sammensat af forskere i pædagogik og læring, en forfatter og en fra Forlæggerforeningen. Der har ikke været afholdt møder i 2006.

Forlæggerforeningens bestyrelse har udpeget Marianne Alenius som sin repræsentant i gruppen.

23

Teknologirådets arbejdsgruppe om digitale rettigheder i informationssamfundet

v/ Vivi Antonsen Tvedt

I 2003 nedsatte Teknologirådet en arbejdsgruppe, som skulle undersøge, hvordan potentialet i udveksling af informationer udnyttes, samtidig med at rettighedshaverne beskyttes og aflønnes i rimeligt omfang. Vivi Antonsen Tvedt repræsenterer SFU i arbejdsgruppen.

Udvalget afsluttede arbejdet med rapporten "Digitale rettigheder i informationssamfundet" i november 2005, som ligger på Teknologirådets hjemmeside. Rapporten kan hentes: http://www.tekno.dk/pdf/projekter/p05_digitale_rettigheder_rapport.pdf

Fællesudvalget for Informationsaftalen for undervisningsmaterialer

v/ Lars Tindholdt

Amtscentrene for Undervisning v/Amtsrådsforeningen, BFU og Forlæggerforeningen har indgået en aftale om undervisningsmaterialer på Amtsentrene. Aftalens parter deltager med repræsentanter i et Fællesudvalg, som er øverste samarbejdsorgan for de tre aftalparter. Fællesudvalget afgør tvivlsspørgsmål vedrørende aftalens indhold og omfang. Konkrete spørgsmål fra forlag og producenter vedrørende materiale og deres placering inden for aftalen behandles af kontaktpersoner valgt af parterne i Fællesudvalget.

SFU har udpeget Mathias Bruun og Lars Tindholdt som Forlæggerforeningens repræsentanter.

Informationsaftalen er blevet opsagt af forlagsrepræsentanterne med virkning pr. 31. december 2006 og der pågår pt. forhandlinger i FUI's regi om en ny aftale.

BogForums Undervisningsudvalg

v/ Gorm Nielsen

BogForums Undervisningsudvalgs opgave er at styrke og koordinere undervisningsforlagenes udstillingsaktiviteter på den årlige bogmesse i Forum og fungere som rådgivningsorgan og kontaktorgan mellem udstillerne og Forum.

Udvalget er sammensat af repræsentanter for henholdsvis Sektionen for Undervisningsforlag, BFU og repræsentanter for Forum.

Der har ikke været afholdt møde i udvalget i 2006.

Gorm Nielsen er af SFU udpeget som Forlæggerforeningens repræsentant.

24

Projektgruppe vedr. skolebogsmessen i Århus

v/ Gorm Nielsen

Der er i 2006 blevet nedsat en projektgruppe bag skolebogsmessen i Århus.

Skolebogsmessen 2007 afvikles i dagene onsdag den 18. og torsdag den 19. april 2007 i DGI-huset i Århus.

SFU repræsenteres af Gorm Nielsen.

Projektgruppe vedr. uddannelsesforum i Odense

v/ Gorm Nielsen

I tilknytning til UNI-C's skolebogsforum i Odense er der i 2006 nedsat et uformelt udvalg med medlemmer fra såvel Forlæggerforeningen som BFU.

Der har været afholdt tre møder, hvor rammerne for Uddannelsesforum den 3.-4. oktober 2006 i Odense blev lagt. Uddannelsesforum havde som noget nyt åben for andre end konferencedeltagere.

Gorm Nielsen repræsenterer SFU i udvalget.

Kulturpolitik og repræsentation i råd, udvalg og bestyrelser

Den Grafiske Højskoles Uddannelsesråd

v/ Nils Bjervig

Uddannelsesrådet (og Forskningsrådet) er efter omlægningen af uddannelserne på Grafisk Højskole nedlagt. I stedet er oprettet et Advisory Board med faste medlemmer, et for hver af de to uddannelseslinjer, oplyser rektor Anne-Marie Wivel. Medlemmerne vil blive udpeget snarest muligt.

25

Forfatterskolens bestyrelse

v/ Morten Hesseldahl

Under Hans Otto Jørgensens rektorat oplever Forfatterskolen fortsat stor tilstrømning i den ene ende og mange færdiguddannede forfatterskoler i den anden. Det har derfor også været en tryghed for skolen, at den fra 2003 er kommet på finansloven.

I 2006 blev flere projekter til fortsat udvikling af skolen udklækket. Det ene er ideen om en "masterclass", der retter sig ikke bare mod gamle elever, men også mod andre hel- eller halvprofessionelle forfattere. Uddannelsen tænkes opbygget som en række kortere forløb og vil blandt andet involvere besøg af internationale forfattere, tekstlæsning, foredrag om litteratur, æstetik osv. Budget er udarbejdet og Kulturministeriet er søgt om støtte.

I november 2006 starter arbejdet med at forberede et seminar om litteratur fra Mellemøsten. I marts måned 2007 får skolen besøg af 4-5 forfattere fra Mellemøsten. Eleverne skal som forberedelse hertil bl.a. høre om skriftens "opkomst" 10.000 år før vor tid (v/ Merete Pryds Helle, som også er arkæolog), Islam og den politiske historie (v/ Jørgen Bæk Simonsen), Orientalisme (v/ Henning Goldbæk). I februar 2007 fortsættes med bl.a. koran-læsning, arabisk æstetik, og undervisning i den poetiske tradition og den moderne litteratur.

Det tredje større projekt er et tværæstetisk projekt, der løber over 3 uger i foråret 2007. Det er et samarbejde med professor ved Kunstakademiets skole "Mur og Rum", Yvette Brackman og en svensk kollega til hende, Maria Finn. Projektet tager udgangspunkt i et værk af den italienske filminstruktør Michelangelo Antonioni. Eleverne skal her arbejde med billeders fortælling og fortællingens billeder og i det hele taget filosofere lidt over grænsefladerne mellem skrift og billede.

Dansk PEN

v/ Per Kofod

Årets aktiviteter i Dansk PEN har i høj grad været præget af forholdene i - og til Mellemøsten og den arabiske verden.

I februar/marts måned udviklede krisen om Jyllands-Postens Muhammed-tegninger sig til en sag for PEN, da det blev kendt, at både de 12 bladtegnere og JP's kulturredaktør havde været udsat for mordtrusler. Overalt – både i ind- og udland skabte sagen om de 12 tegninger diskussion og splittelse, og ikke overraskende også i Dansk PEN, der på et medlemsmøde i begyndelsen af marts, hvor en fjerdedel af foreningens medlemmer – under stor mediebevågenhed – var mødt frem, diskuterede, riste og roste bestyrelsens håndtering af sagen. Mødet skabte nogenlunde ro i foreningen, men sagen har alligevel på forskellig vis præget PENs arbejde året igennem.

I forlængelse af tegningsagen udgav PEN i maj måned en bog, Profet-af-færen, med samtlige af forløbets relevante dokumenter, kommentarer og analyser fra ind- og udland. Bogen forhandles fortsat i boghandlerne, og overskuddet går ubeskåret til PENs arbejde.

Hovedkræfterne i dette års arbejde har herudover været lagt i forberedelsen af litteratur-programmet under festivalen Images of the Middle East, som var søsat af Center for Kultursamarbejde med Udviklingslandene (CKU), og har været under forberedelse i over to år. Dansk PEN stod for det samlede litteraturprogram, i samarbejde med Carsten Niebuhr Afdelingen på Københavns Universitet.

Året kort:

Januar:

For to år siden indledte Dansk PEN en international PEN indsats, der havde til formål at etablere et arabisk-skandinavisk PEN netværk. Målet var at danne PEN-centre i en række arabiske lande, hvor disse ikke findes, for at styrke kontakten med arabiske kolleger, og i erkendelse af, at en stor del af de sager, der optræder på Writers in Prison Caselisten, er fra netop denne del af verden. Der findes PEN-centre i Egypten, Algeriet, Marokko og Palæstina, samt et "slumrende" center i Libanon, og i de kommende år vil centre i Jordan, Irak, Tunesien, Bahrain og måske flere steder formentlig se dagens lys. Hidtil har Det Dansk Egyptiske Dialog institut i Cairo stået for finansieringen, hvilket forhåbentlig kan fortsætte lidt endnu, og fremover vil også Norsk PEN komme til at spille en betydelig rolle i arbejdet. Det forventes dog, at de arabiske PEN-folk i fremtiden selv tager foringen, bistået af danske og norske kolleger.

Umiddelbart efter sidste års generalforsamling skulle der have været afholdt et møde i det arabisk-skandinaviske netværk i Alexandria, Egypten. Mødet måtte aflyses, blandt andet på grund af krisen omkring Jyllands-Postens Muhammedtegninger.

Februar:

Den tyrkiske musiker og sangskriver Ferhat Tunc, der er anklaget i Tyrkiet for i sine sange at udtrykke sig anti-tyrkisk, optrådte ved et stort offentligt møde på Christiansborg, indbudt af Dansk PEN og PENs søsterorganisation Freemuse, der arbejder mod musikkensur.

Marts:

I samarbejde med Retspolitisk Forening, DJØF og Journalistforbundet holdt Dansk PEN et møde om Offentligt ansattes ytringsfrihed. Mødet var det fjerde (og sidste) i en række af møder om ytringsfrihed, støttet af Kunststyrelsens ytringsfrihedspulje, som de fire foreninger/organisationer har arrangeret sammen.

Ligeledes sammen med Journalistforbundet var Dansk PEN vært ved et mindre offentligt møde med fire irakiske journalister, om de aktuelle vilkår for irakiske medier. Mødet blev holdt i Jyllands-Postens café på Kgs. Nytorv.

Sammen med Fredsfonden og den danske afdeling af den internationale juristorganisation (ICJ), stod Dansk PEN for en todags konference på Louisiana om implementering af menneskerettighederne i dansk lovgivning, og tilpasning af tilsvarende danske love til EU-lov. Blandt de mange talere var formanden for den europæiske menneskerettighedsdomstol Luzius Wildhaber, der desuden deltog i et offentligt møde i forlængelse af konferencen, om samme spørgsmål.

Maj:

International PENs kongres i Berlin blev – blandt mange andre ting – rammen om et møde i det arabisk-skandinaviske netværk. Her blev det bl.a. aftalt, at det i januar aflyste netværksmøde i stedet skulle holdes i september i København. Dansk PEN deltog med i alt fire repræsentanter på kongressen, hvoraf to var delegerede.

August/september:

Den 12. august åbnede kulturfestivalen Images of the Middle East, hvor der, i løbet af de 7 uger festivalen varede, var i alt 20 forfattere fra Mellemøsten og den arabiske verden i landet. De gæstende forfattere besøgte i løbet af festivalen ni forskellige danske byer og deltog i sammenlagt 46 litterære arrangementer.

Sammen med Dansk Journalistforbund var Dansk PEN vært for et mindre, lukket dialogseminar i dagene 23-24. august for en gruppe danske og arabiske bladtegnere. Seminaret var støttet økonomisk af Kunststyrelsen.

I dagene 4-7. september havde Dansk PEN besøg af 18 repræsentanter for det arabisk-skandinaviske netværk, herunder også repræsentanter for International PEN, som i to dage indgående diskuterede mulighederne for udvikling af PEN i den arabiske verden.

I forbindelse med Images-festivalen afholdt Dansk PEN desuden den 8. september en offentlig konference om ytringsfrihed i den arabiske verden, med deltagelse af blandt andre den palæstinensiske forfatter Elias Khoury og den egyptiske journalist Mona Eltahawy.

I samme periode havde Dansk PEN desuden besøg af to repræsentanter for

Amerikansk PEN, som indledning til et kommende tættere samarbejde mellem de to PEN-centre, der i første omgang betyder, at der vil være danske forfattere med på den årlige PEN World Voices festival i New York i foråret 2007. Det dansk-amerikanske PEN samarbejde har modtaget økonomisk støtte fra det danske Kulturministerium.

Oktober:

I anledning af mordet på den russiske journalist Anna Polikovskaja den 7. oktober, holdt Dansk PEN og Journalistforbundet en mindeceremoni den 10. oktober, på dagen for hendes begravelse i Moskva. I forlængelse af arrangementet op søgte formændene for de to foreninger den russiske ambassade og afleverede en opfordring til, at den russiske regering gør alt, for at opklare mordet.

To dage efter holdt Dansk PEN sammen med Foreningen af undersøgende journalister og Fredsfonden et offentligt møde om ytringsfrihed og forholdene for medierne i Rusland, med deltagelse af danske journalister og forfattere med kendskab til både Rusland og Anna Politkovskaja.

Den 25. Time, det årligt tilbagevendende støttearrangement for Dansk PEN den 28. oktober, blev i år holdt i Literaturhaus, med deltagelse af en række danske og herboende digtere med udenlandsk baggrund.

Dansk PEN havde pr. 1/11 2006 i alt 357 betalende medlemmer mod 346 sidste år ved samme tid.

Støttekredsen omkring Dansk PEN består af Gyldendal, Dansk Journalistforbund, rejsebureauet Flying Office, Forlæggerforeningen samt et lille antal privatpersoner.

Bestyrelsen har bestræbt sig på at inddrage alle støttekredsens medlemmer i det løbende arbejde, og i årets løb har der været afholdt en del arrangementer i samarbejde med forskellige forlag og andre foreninger.

Bestyrelsen består af følgende:

Anders Jerichow, journalist. Præsident

Hanne Barslund, journalist. Vicepræsident

Iben Melbye, forfatter. Kasserer

Jens Lohmann, forfatter og journalist

Hanne-Marie Svendsen, forfatter

Marianne Østergaard, forfatter og journalist.

Adil Erdem, forfatter

Benn Q. Holm, forfatter

Britta Junge Pedersen, kasserer i International PEN

Klaus Slavensky, informationschef /Institut for menneskerettigheder

Morten Hesseldahl, forlægger

Mille Rode, sekretær

Den Gode Historie

v/ Nanna Gyldenkærne

Den Gode Historie er en landsdækkende børne- og ungdomslitteraturfestival, der i en årrække har haft sekretariat i Den danske Boghandlerforening. Forlæggerforeningen deltager i festivalens repræsentantskab.

Der blev afholdt repræsentantskabsmøde 26. januar med festivalens fremtid som væsentligste punkt. Samme emne er derefter blevet diskuteret på en række møder i festivalens styregruppe, hvilket har ført til en beslutning om ikke at videreføre festivalen.

29

Læselyst-kampagnen

v/ Nanna Gyldenkærne

Bag Læselyst-kampagnen står Kulturministeriet, Socialministeriet og Ministeriet for Familie- og forbrugeranliggender (www.laeselyst.nu).

Læselyst har igen i 2006 støttet en række læsefremmende projekter landet over og afholdt desuden 15. maj sin årlige konference, hvor bl.a. Undervisningsministeriets nationale handlingsplan for læsning blev præsenteret (www.uvm.dk/05/documents/national_handlingsplan.pdf).

Blandt de aktiviteter, som støttes af Læselyst, er to ”fyrtårne”: For det første den landsdækkende quiz Smart-Parat-Svar, som henvender sig til elever i 6. klasse og har til formål at gøre læsning trendy (www.smartparatsvar.dk).

For det andet Orla-prisen, som er et samarbejdsprojekt med DR og støttes af Forlæggerforeningen, Den danske Boghandlerforening, Bibliotekarforbundet og Danmarks Skolebibliotekarer.

Børnelæsere kunne hele april måned via Internettet stemme på en række af det foregående års børnebogsudgivelser, og selve prisoverrækkelsen fandt sted på direkte tv 24. maj 2006.

Orlapriserne 2006 gik til:

Bedste billedbog: Flemming Quist Møller: Cykelmyggen og Dansemyggen, Gyldendal

Bedste børnebog: Kenneth Bøgh Andersen: Djævelens lærling, Høst & Søn

Bedste ungdomsbog: Josefine Ottesen: Dæmonernes hvisken, Høst & Søn

Bedste tegneserie: Albert Uderzo: Asterix - Da himlen faldt ned om ørerne! Egmont Serieforlaget

Ud over disse priser blev der i år også uddelt en Talentpris i form af en såkaldt Bette-Orla, som gik til 13-årige Sarah Rasmussen.

Kursusvirksomhed

30

Forlæggerforeningens Kursusvirksomhed v/ Nils Bjervig og Keld Lund Jensen

I december 2005 afholdtes et kursus om Narrativ forlagsredaktion. Udgangspunktet var, at de fleste forlagsredaktører sagtens kan genkende en god fortælling, når de møder en, men mange er dårligere forberedt, når det drejer sig om konstruktivt at rådgive en faglitterær forfatter, der skal skrive om et kulturhistorisk emne, en biografi eller måske en håndbog, hvor dele af stoffet skal formidles som fortælling. Journalist, cand.mag. og forfatter til bogen Fascinerende Fortælling, Mikkel Hvid, stod for undervisningen. Det blev en stor succes, hvad eleverne vidner om. På kurset medvirkede endvidere journalisterne Stéphanie Surrugue og Lea Korsgaard. De fortalte levende og inspirerende om tilblivelsen af deres bog Det Store Bogtyveri, som er et vellykket eksempel på journalistik som fortælling i bogform. I kurset deltog ca. 20, fortrinsvis redaktører, som alle udtrykte ekstraordinær begejstring i deres evalueringer.

Kursusvirksomhedens traditionelle og populære Basiskursus, der blev afholdt som internatkursus på Schæffergården 7.-9. juni 2006 med 26 deltagende forlagsfolk, blev samtidig Kursusvirksomhedens sidste kursus.

Programmet bød på:

Forlagsjura. En introduktion. Martin Dahl Pedersen, advokat, Kromann Reumert

Redaktion af skønlitteratur. Johannes Riis, litterær direktør, Gyldendal

Redaktion af børne- og ungdomsbøger. Nanna Gyldenkerne, redaktør, Høst & Søn – GB-forlagene

Branchens organisering. Ib Tune Olsen, direktør, Forlæggerforeningen, og Olaf Winsløw, direktør, Den danske Boghandlerforening

Narrativ forlagsredaktion. Mikkel Hvid, journalist

Forlagsbranchen, fortid, nutid og fremtid. Erik C. Lindgren, fhv. adm. dir. GB-forlagene

Redaktion af undervisningsmidler. Ebbe Dam Nielsen, adm. direktør, Alinea Bogdistribution. Leif Jochimsen, forlagskonsulent, NBC

Boghandelen. Michael Buhl, Ordrup og Strandvejens Boghandel

Salg og markedsføring. Anders Mejlbjerg, salgs- og marketingchef, Borgen

Redaktion af fag- og håndbøger. Anne Mette Palm, redaktør, Gyldendal Fakta

Bogklubber. Tine Wepler, direktør, Gyldendals Bogklubber

Forlagskalkulen. Jesper Fensvig, direktør, Nyt Nordisk Forlag

Bogproduktion. Dennis Støvring, produktionschef, Borgen

Deltagernes reaktion var meget positiv, og mange gav udtryk for stor tilfredshed med, at de på kurset kunne etablere et givende branchenetværk.

Forlæggerforeningens bestyrelse besluttede i foråret 2006 for fremtiden at samarbejde med Copenhagen Business School om en forlagsuddannelse.

Basiskurset 2006 markerede dermed afslutningen på Forlæggerforeningens Kursusvirksomheds knapt 25-årige virke.

Forlæggeruddannelse på CBS

v/ Morten Hesseldahl

Forlæggerforeningen og Copenhagen Business School lancerede i efteråret 2006 en ny, ambitiøs forlagsuddannelse opbygget af en række forlagsrelevante kursusforløb. Uddannelsen er blevet udviklet af Forlæggerforeningen og CBS i fællesskab, og underviserne på uddannelsen kommer fra både bogbranchen og CBS. Tanken er, at bringe branchens praktikere sammen med erfaringerne fra den akademiske verden i en bestræbelse på at sikre et højt fagligt niveau hos fremtidens forlagsmedarbejdere.

Det første kursus i Branchekendskab blev gennemført med 20 studerende, hvoraf 18 studerende fuldførte kurset. Kurset i Branchekendskab fandt sted den 21.-22. august og 25.-26.-27. september og sluttede af med en projektsamen.

Det næste kursus i Salg, afsætning og markedsføring har 28 studerende tilmeldt. Kurset i Salg, afsætning og markedsføring finder sted den 22.-23.-24. november og 12.-13. december.

Styregruppen bag forlagsuddannelsen har desuden besluttet at udbyde følgende kurser i 2007: Redaktion og projektledelse (7.-8.-9. maj og 11.-12. juni). Forlagsøkonomi/kalkulation (20.-21.-22. august og 24.-25. september). Pressearbejde og Corporate Communication (5.-6.-7. november og 10.-11. december).

Alle kurser foregår på CBS.

Udgiver – og informationsvirksomhed

BogMarkedet v/ Nils Bjervig

Generelt: 2006 var et godt år for BogMarkedet. Resultatet af driften bliver bedre end budgetteret. Det skyldes først og fremmest en fremgang på annoncer, hvor den generelle fremgang for forlag og boghandel har givet sig udtryk i øget annoncering.

BogMarkedet står tilfredsstillende i det offentlige mediebillede – bladet bliver ofte brugt af pressen og de elektroniske medier til uafhængige kommentarer om brancheforhold.

Abonnementer: På trods af en lidt vigende tendens er der gode lyspunkter på dette vitale område. Foreningen Uglevirke finansierer et gratis abonnement til alle elever i bogbranchen, såvel i boghandelen som på forlag. Tilbuddet gælder alle elever, der har påbegyndt deres uddannelse i 2005. Antallet af abonnenter betalt af Uglevirke er nu oppe på 47.

Man kunne ønske, at forlagene ville begynde at indføre abonnenter til mange flere af deres ansatte, for det kan konstateres, at cirkulationen på mange forlag ikke virker. Mange får først bladet i hånden, når næste nummer er udkommet. At være hurtigt orienteret om branchens forhold må være i alles interesse.

Læserskaren er ved at blive bredere, idet den i stigende grad omfatter studerende og andre professionelle bogmennesker uden for boghandel og forlag som abonnenter.

Antallet af udenlandske abonnenter er stabilt, efter bortfaldet af Bogfortegnelsen er slået igennem.

Nedgangen i antallet af abonnenter er dog fortsat også i 2006 med et fald på 80 abonnenter. Igen er det bibliotekerne, der tegner sig for størstedelen.

Denne udvikling vil nok fortsætte i 2007, hvor nedlægningen af biblioteker i kølvandet på strukturreformen vil sætte sig mærkbare spor.

Annoncer: Udviklingen i 2006 har været positiv. Det gælder også annoncer på bladets netudgave, både på netudgavens Jobbørs og på bannerannoncerne, der vises på alle sider på www.bogmarkedet.dk.

Porto: BogMarkedet omdeles nu (fra 1.1. 2006) som almindeligt storbrev til brevtakst. Det betød en betydelig portostigning, som abonnenterne dog accepterede. Overgangen til brevform betød samtidig, at Post Danmark ifølge reglerne først behøver at omdele bladet om tirsdagen mod tidligere mandag. Desuden måtte annonceformatet ændres på bagsiden af hensyn til påstempling af stregkode. Dette har medført visse problemer, som der efter flere forhandlinger er håb om, nu er løst.

BogMarkedet har efter en mindre omlægning af reglerne for støtte fra regeringens Bladpulje i 2006 fået tildelt tilskud. Der er ansøgt om støtte også i 2007.

Netudgaven af BogMarkedet bliver mere og mere søgt og anvendt. Efter relanceringen af den nye hjemmeside fra første nummer i 2006 er der tilbudt langt flere faciliteter. At dømme efter statistikken har publikum taget godt imod det nye www.bogmarkedet.dk.

Der har i perioden 13.1.-31.10. været 18.698 'unikke besøgende', 180.767 'besøgssessioner' og 334.966 sidevisninger. Disse tal er reelt en del højere, idet store arbejdspladser som regel kun har én udgående ip-adresse. Der er udsendt 25 nyhedsbreve til de 756 abonnenters mailadresser.

Internationalt: BogMarkedet har fortsat det mere formaliserede samarbejde med søsterbladene i Norge og Sverige, primært med erfaringsudveksling, specielt på det elektroniske område.

Der er et ønske om et større europæisk samarbejde mellem branchebladene, som efter nogle møder under bogmessen i Frankfurt 2006 ser ud til at blive en realitet, ligesom et samarbejde om bestsellerlister ser ud til at kunne blive virkeliggjort.

Statistik og analyser

34

Branchestatistik **v/ Michael Haase**

Forlæggerforeningens Statistikudvalg har som mål at udbygge og forbedre branchestatistikkerne, der består af Forlagsstatistikken, Skole- og lærebogsstatistikken samt Regnskabsstatistikken. Levering af data til statistikkerne sker på frivillig basis.

I Bogmarkedet offentliggøres desuden hvert kvartal Bogbarometret med salgstal fra de to fællesekspeditioner, NBC og DBK, suppleret med tal for direkte salg fra medlemsforlagene.

Omkring halvdelen af Forlæggerforeningens medlemmer bidrog i 2005 med tal til de tre branchestatistikker; de indberettede data skønnes at stå for 95 % af samtlige medlemmers salg.

Branchestatistikkerne for 2005 – nu med grafiske præsentationer – blev fordelt til de deltagende medlemsforlag i juni 2006.

Statistikudvalget udgøres af Karsten Blauert, Jan Holm-Henriksen, Jesper Toft Fensvig og Michael Haase.

Markedsføring

BG Banks Litterære Rådgivningsforum

v/ Anette Wad

Hvor 2005 var et år med mange forandringer, blev 2006 et konsolideringsår i BG Banks Litterære Rådgivningsforum.

I 2005 blev en del nyheder introduceret, mens 2006 blev året, hvor det skulle konstateres, hvordan de virkede.

Ved årets første møde i BG Banks Litterære Rådgivningsforum blev det besluttet, at lade den jury som virkede i 2005 fortsætte i 2006. Juryen bestod herefter af Marianne Juhl, May Schack, Jes Stein Petersen og Henrik Wivel. Der vil herefter ske udskiftning gældende for året 2007.

Det nedsatte Arbejdsudvalg har i 2006 afholdt 6 møder.

Det væsentligste punkt på udvalgets møder er behandling af ansøgninger til BG Banks Litteraturpulje. Der behandles knapt 100 ansøgninger pr. møde.

De trufne afgørelser tilsendes alle til samtlige medlemmer af BG Banks Litterære Rådgivningsforum, hvor de er blevet drøftet. Særlig blev en række sager drøftet på Rådgivningsforum augustmøde på grundlag af et notat om ansøgninger, hvis afgørelse har ligget på vippen.

Der er en tydelig tendens i retning af flere ansøgninger fra skoler og biblioteker, som ønsker tilskud til indkøb af litteratur og til forfatterbesøg. Måske kan man i det stigende antal ansøgninger mærke de knappe kommunale budgetter.

Rådgivningsforum har fastholdt den holdning, at Litteraturpuljen ikke er en erstatning for bevillinger på de ordinære budgetter, men nye initiativer, der lægges oven i den sædvanlige aktivitet, kan opnå støtte.

Arbejdsudvalget har også varetaget den løbende opgave med valg af Årstidens Bog.

Som Årstidens Bog i 2006 har Hans Boll-Johansens Ved bordet, Kirsten Hammanns Fra smørhullet, Alberte Windings Alberte synger med de små og Peter Øvig Knudsens Birkedal været valgt. Det er fortsat få forlag, der af egen drift indstiller bøger til Årstidens Bog.

I forbindelse med afstemningen til BG Banks Litteraturpris 2006 er der introduceret to nye tiltag.

For det første er der til stemmetallet blevet knyttet en donation til projektet Læsemakker, der drives af Dansk Videnscenter for Ordblindhed, således at BG Bank donerer 5 kr. pr. afgivet, gyldig stemme til projektet. Dog er projektet garanteret et beløb på kr. 205.000 svarende til stemmetallet i 2005.

For det andet er der nu blevet indført en mulighed for at stemme via sms, så der nu er tre kanaler, der kan stemmes igennem.

På Rådgivningsforum augustmøde blev det på grundlag af en indstilling fra den nedsatte jury besluttet at nominere Erling Jepsen, Ida Jessen og Thorstein Thomsen til BG Banks Litteraturpris 2006.

Samtidig blev det besluttet at behandle indstillingen fra juryen for BG Banks Debutantpris uden et egentlig møde, idet der skal meget vægtige argumenter til at ændre en indstilling fra en kyndig jury.

36

På Rådgivningsforum første møde i 2007, der afholdes den 9. januar, vil der blive taget stilling til valg af jury for BG Banks Litteraturpris og BG Banks Debutantpris for 2007.

BogForums Messeudvalg

v/ Karsten Blauert

BogForums messeudvalg består af repræsentanter for forfattere, forlæggere og boghandlere. Fra Forlæggerforeningen er udpeget Jan H. Schmidt og Karsten Blauert.

Hovedopgaven for udvalget er sammen med messeledelsen at tilrettelægge BogForums officielle program.

Ansvarlig for messen i Forum var Eva Vedel, arrangementsdirektør, og Poul Bjørnholt, ekstern projektleder med ansvar for sceneprogrammet. Intern projektleder var Anne Sommer. Fra 2006 er Jeanette Annfeldt tiltrådt som ny arrangementschef, Stinne H. Kristoffersen som ny projektleder og Michala Bjerregaard som koordinator.

2005 strakte sig over tre åbningsdage. Bogmessen fik knap 26.000 besøgende, og messen blev ligesom de foregående år fulgt op af stor pressedækning.

BG Bank var også i 2005 hovedsponsor for Bogforum.

Verdens Bogdag

v/ Charlotte Jørgensen

Verdens Bogdag den 23. april faldt i år på en søndag, og i lighed med 2005 havde arrangørerne derfor spredt aktiviteterne ud over weekenden. I København havde Christianshavns Bibliotek i samarbejde med Chesters Bogcafé arrangeret Christianshavns Bogfestival med et flot og alsidigt program af aktuelle danske forfattere. I Århus blev dagen markeret med et stort weekendarrangement "Litteratur i Musikhuset", hvor der var sat fokus på mødet mellem læser og litteratur gennem en række forskellige temaer. Herudover fandt der i provinsen adskillige lokale biblioteksarrangementer sted for at markere dagen.

Internationale relationer

International Publishers Association, IPA

v/ Ib Tune Olsen

Foreningens repræsentanter i IPA er Peter Mollerup, Michael Haase og Ib Tune Olsen.

Under Frankfurt Bogmessen holdt IPA sin årlige generalforsamling i 2006 med aflæggelse af rapporter fra IPAs mange udvalg og arbejdsgrupper, regnskab for 2005 og fremlæggelse af budget for 2007 samt valg af præsident og formænd for forskellige udvalg. Ana Maria Cabanellas blev genvalgt som præsident for IPA for en anden og efter vedtægterne sidste toårsperiode. Bjørn Smith-Simonsen (PAX Forlag, Norge) afløste Lars Grahn (Natur och Kultur, Sverige) som formand for Freedom to Publish Committee.

IPA afholdt også et offentligt møde, hvis titel var: "Publishers and search engines: Facing challenges and opportunities together".

På Forlæggerforeningens website (medlemsdelen) findes IPAs aktivitetsrapporter, der udsendes omkring hver anden måned.

Federation of European Publishers, FEP

v/ Ib Tune Olsen

Foreningens medlemmer i FEP er Peter Mollerup og Ib Tune Olsen.

Præsident for FEP er Jonas Modig (Bonnier Forlagene, Sverige). Vicepræsident er Federico Motta fra Italien.

Peter Mollerup, Ib Tune Olsen og Christine Bødtcher-Hansen har deltaget i FEPs generalforsamling og tilknyttede møder i Leipzig den 19. maj 2006 og i det offentlige møde, som FEP arrangerede under Frankfurt Bogmessen i oktober, hvor EU-kommissær Jan Figel talte om "EU Cultural Policies and Publishing" og chefen for EU's "Unit Audiovisual and Media Policies" talte over emnet "Content on line". Ib Tune Olsen har deltaget i de ordinære møder i Copyright Committee, Executive Committee samt Information Sharing on Publishing 6.-7. marts 2006 i London og 14.-15. sept. og 16.-17. nov. i Bruxelles.

De primære emner på FEP-møderne har været problemstillinger i relation til det pres, der lægges på rettighedshaverne på alle EU-niveauer for at tilvejebringe en digital adgang til bøger (bl.a. European Digital Library) og til i øvrigt på alle områder at fremme den digitale udvikling i EU.

På Forlæggerforeningens website (medlemsdelen) findes FEPs ugentlige nyhedsbreve.

Nordisk Forlæggerråd

v/ Ib Tune Olsen

Nordisk Forlæggerråds formål er at fremme samarbejdet mellem forlæggere i de nordiske lande.

Danmark er i Rådet repræsenteret af tre personer, nemlig Forlæggerforeningens formand og næstformand samt en repræsentant for Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag A/S.

I 2006 var Norge vært for Nordisk Forlæggerråds møde, som holdes på skift i de nordiske lande. På mødet i Oslo den 1. september 2006 drøftedes især problemer med ulovlig kopiering af bøger, kontraktforholdene mellem forlag og autorer herunder de digitale formatters placering, praktiske modeller for salg af digitalt indhold (bl.a. ebog.dk), forholdene til forlagenes salgskanaler og nordisk forlagsstatistik.

Det er Danmarks tur til at stå for Nordisk Forlæggerråds møde i 2007.

Legater

Jubilæumslegatet

Forlæggerforeningens Jubilæumslegat blev i 1996 sammenlagt med E.F.W. Bierbergs Mindelegat og Norsk Bokhandels Rejse- og Rekreatjonsfond af 7. maj 1946.

Legatet ydes til dygtige, yngre forlagsmedhjælpere, som skal have virket i faget i mindst 2 år, og som er ansat i forlag, der er medlem af Forlæggerforeningen.

Legatbestyrelsen består af Peter Møllerup (formand), Stig Andersen, Ole A. Busck og Ib Tjune Olsen.

Den 18. december 2005 uddeltes 3 legatportioner på hver 9.000 kr. til hhv. Liza Ljungberg Sørensen, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, Johannes Baun, GB-Forlagene og Jakob Holm, Gyldendals Bogklubber.

Legaterne ydes til dækning af rejse- og opholdsudgifter i studieøjemed.

Foreningen Uglevirke

v/ Michael Haase

Foreningen Uglevirkes formål er at yde kontant støtte til forlæggere, boghandlere og disses medarbejdere. Støtte kan også ydes til efterlevende ægtefæller. Der kan ikke ydes støtte til erhvervsmæssige formål.

Efter Forlæggerforeningens vedtægt § 35 er ethvert forlagsmedlem forpligtet til at være medlem af Foreningen Uglevirke.

Forlæggerforeningens medlemmer af Uglevirkes bestyrelse er: Hanne Salomonsen, Per Hedeman og Michael Haase.

Årsregnskabet for 2005 gav et overskud på 194.153. Egenkapitalen pr. 31.12.2005 er 4.850.733 kr. Der blev i 2005 uddelt 270.860 kr. til sociale formål og 44.000 kr. i form af uddannelseslegater. Endelig blev der betalt friabonnementer til BogMarkedet til en værdi af 3.662 kr. til førsteårselever i virksomheder, som er tilknyttet Den danske Boghandlerforening eller Forlæggerforeningen.

Statistik 2006

40

Optagelser af nye forlag i 2006

Avisen i Undervisningen

Forlaget Aronsen

Forlaget Uhrskov

Gammafon Forlaget

J.H. Schultz Information A/S

MetaConsult Forlag

Next Step Multimedia ApS

Turbine Forlaget ApS

Udmeldte forlag pr. 31.12.2006

Ingen

Foreningens medlemstal er pr. januar 2007 i alt 56 forlag

+ 3 associerede forlag

Nye personlige medlemmer i 2006

Forlagsredaktør Christian Bundegaard, Arkitektens Forlag

Marketing og informationsmedarbejder Sigrid Kjerulf, Arkitektens Forlag

Forlagschef Lene Bang, Aschehoug Dansk Forlag A/S

Forlagsdirektør Erik Barfoed, Aschehoug Dansk Forlag A/S

Redaktionschef Charlotte Jørgensen, Aschehoug Dansk Forlag A/S

Salgsdirektør Jeppe Mossin, Aschehoug Dansk Forlag A/S

Forlagschef Lars Erik Strandberg, Aschehoug Dansk Forlag A/S

Redaktionschef Charlotte Weiss, Aschehoug Dansk Forlag A/S

Forlagschef Jens Skibsted, Aschehoug Dansk Forlag A/S

Adm. direktør Per V. Schelbeck, Audioteket A/S

Afdelingschef Kirsten Holck Rantorp, Avisen i Undervisningen

Udviklingschef Eivind Holck Jensen, DA Forlag

Forlagschef Camilla Mehlsen, Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag

Forlagschef Henrik Raakjær Nielsen, Det Danske Bibelselskabs Forlag & Det kongelige Vajsenhus' Forlag

Direktør Siri Aronsen, Forlaget Aronsen

Forlagsdirektør René Svensson, Forlaget Gonge

Direktør Frede Uhrskov, Forlaget Uhrskov

Direktør Joost Nijhoff, Gammafon Forlaget

Forlagschef Peter Reismer, J.H. Schultz Information A/S – Schultz Forlag

Forlagschef Christian Schade, J.H. Schultz Information A/S – Schultz Forlag

Forlagschef Charlotte Weiss, JP/Politikens Forlagshus A/S

Forlagschef Bolette Rud Pallesen, JP/Politikens Forlagshus A/S
Forlagschef Søren Sattrup, JP/Politikens Forlagshus A/S
Direktør Sten Clod Poulsen, MetaConsult Forlag
Adm. direktør Henrik Dige Christensen, Next Step Multimedia ApS
Direktør Ulrik T. Skaftø, Turbine Forlaget ApS

Udmeldte personlige medlemmer i 2006

Christian Bundegaard, Arkitektens Forlag
Charlotte Weiss, Aschehoug Dansk Forlag A/S
Lars Erik Strandberg, Aschehoug Dansk Forlag A/S
Lene Bang, Aschehoug Dansk Forlag A/S
Svend Hansen, Aschehoug Dansk Forlag A/S
Søren Meldorf Hansen, DA Forlag
Pia Sletbjerg Skov, Danmarks Forvaltningshøjskoles Forlag
Lise Jeremiassen, Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag
Peter Birch, Det Danske Bibelselskabs Forlag & Det kongelige
Vajsenhus' Forlag
Esben Esbensen, Forlaget Gonge
Erik C. Lindgren, GB-Forlagene A/S
Torben Madsen, GB-Forlagene A/S
Peter Reisner, J.H. Schultz Information A/S – Schultz Forlag
Jens Skibsted, JP/Politikens Forlagshus A/S
Jesper Groftved, JP/Politikens Forlagshus A/S
Kirsten Skaarup, JP/Politikens Forlagshus A/S
Maria Krabbe Hammershøi, JP/Politikens Forlagshus A/S

41

Foreningen har primo 2007:
104 personlige medlemmer
og 4 æresmedlemmer

Boghandlere i 2006

Nyetablerede i år 2006: 22
Antallet fordeler sig med
6 i provinsen
og 16 i København

Overtagelser i 2006: 18
Antallet fordeler sig med
4 i København
og 14 i Provinsen

Totalt nedlagte boglader i år 2006: 14
Antallet fordeler sig med
3 i provinsen
og 11 i København

Samlet antal boglader primo
november 2006: 451

Fortegnelse over medlemsforlag og personlige medlemmer pr. 1. januar 2007

42

Aarhus Universitetsforlag

Langelandsgade 177, 8200 Århus N
Direktør Claes Hvidbak

Alrune A/S

Søndergade 31, 5620 Glamsbjerg
Direktør Sven Gorm Nielsen

Arkitektens Forlag

Overgaden oven Vandet 10, 1. sal,
1415 København K
Direktør Kim Dirckinck-Holmfeld
marketing og Informationsmedarbejder Sigrid
Kjerulf

Aschehoug Dansk Forlag A/S

Vognmagergade 11, 1148 København K
Adm. direktør Anette Wad
forlagsdirektør Erik Barfoed
marketing-/souschef Vibeke Haiberg
forlagschef Charlotte Jørgensen
salgsdirektør Jeppe Mossin
adm. direktør Ebbe Dam Nielsen
forlagschef Jens Skibsted

Audioteket A/S

Døckerslundsvej 33, 5000 Odense C
Adm. direktør Per V. Schelbeck
redaktionschef Jens Røssel

Avisen i Undervisningen

Skindergade 7, st.th., 1159 København K
Afdelingschef Kirsten Holck Rantorp

AV Forlaget Den Grimme Ælling

Planteskolevej 1, 5250 Odense
Direktør Michael Lundsgaard

Biblioteksmedier A/S

Tempovej 7-11, 2750 Ballerup
Adm. direktør Mogens Brabrand Jensen
lydbogsredaktør Anna-Katrine Hansen
direktør Heddi Mortensen

Bogans Forlag ApS

Stenvej 25A, 8270 Højbjerg
Forlagsboghandler Steen Piper

Bogfabrikken Fakta ApS

Jacob Dannefærds Vej 6 B,
1973 Frederiksberg C
Direktør Kurt Dahlgaard

Bonnier Forlagene A/S

Pilestræde 52, 1112 København K
Adm. direktør Morten Hesseldahl
direktør Liselotte Nelson
direktør Lise Nestelø
litterær direktør Hans Henrik Schwab
forlagschef Jens Tiasborg

Borgens Forlag A/S

Valbygaardsvej 33, Postboks 424,
2500 Valby
Adm. direktør Niels Borgen
direktør Helle Borgen

Christian Ejlers' Forlag ApS

Sølygade 38, opg.3, 1307 København K
Forlagsdirektør Christian Ejlers
forlagsredaktør Elisabeth Jensen

DA Forlag

Vester Voldgade 113, 1552 København V
Udviklingschef Eivind Holck Jensen

**Danmarks Forvaltningshøjskoles
Forlag**
Lindevangs Allé 10, 2000 Frederiksberg
Forlagsredaktør Lis Elong

**Danmarks Pædagogiske Universitets
Forlag**
Tuborgvej 164, 2400 København NV
Forlagschef Camilla Mehlsen

Dansk BiblioteksCenter as
Tempovej 7-11, 2750 Ballerup
Adm. direktør Mogens Brabrand Jensen
direktør Carsten H. Andersen

Dansk Psykologisk Forlag A/S Kon-
gevejen 155, 2830 Virum
Adm. direktør Henrik Skovdahl
redaktionschef Lone Berg Jensen

Dansk Pædagogisk Forum
Høegh Guldbergs Gade 51,
8000 Århus C
Direktør Kjeld Rasmussen

DBB Acces
Teglværksgade 37, 2100 København Ø
Direktør Elsebeth Tank

**Det Danske Bibelselskabs Forlag og
Det kongelige Vajsenhus' Forlag**
Frederiksborggade 50, 1360 Kbh. K
Generalsekretær Tine Lindhardt,
forlagschef Henrik Raakjær Nielsen

EDITIO Forlag
Sankt Mortens Gade 18, 3700 Rønne
Adm. direktør Erik V. Krustrup
forlægger Irene Krustrup

Erhvervsskolernes Forlag
Munkehatten 28, 5220 Odense SØ
Adm. direktør Per Skovgaard Andersen
forlagsdirektør Jørn Egvang
økonomichef John Halvorsen
forlagschef Henrik Larsen

FADL's Forlag a/s
Blegdamsvej 30, 2200 København N
Direktør Jan Frejlev

Forlag Malling Beck A/S
Læhegnet 71, 2620 Albertslund
Forlagsdirektør Lars Tindholdt
informations- og souschef
Jørgen Schiermacher

Forlaget Aronsen
Hyskenstræde 6, 2., 1207 København K
Direktør Siri Aronsen

Forlaget Flachs ApS
Øverødvej 98, 2840 Holte
Forlægger Allan Flachs
direktør Anette Hellemann Flachs

Forlaget GONGE
Gåseagervej 12 C, 8250 Egå
Forlagsdirektør René Svensson

Forlaget Hovedland A/S
Stenvej 25 A, 8270 Højbjerg
Forlagsboghandler Steen Piper

Forlaget Klingbjerg I/S
Torvet 5, 6100 Haderslev
Forlagsdirektør Thomas Klemann

Forlaget Multivers ApS
Værnedamsvej 3 B,
1819 Frederiksberg C
Forlægger Henrik Borberg

Forlaget Per Kofod ApS
Strandgade 32 A, 3000 Helsingør
Forlagsboghandler Per Kofod

Forlaget Spring
Taffelbays Allé 7, 2900 Hellerup
Direktør Michael Kamp

Forlaget Tegl
Lille Strandstræde 20 C,
1254 København K
Forlagskonsulent Maj-Britt Lempel

Forlaget Uhrskov
Særmærksvej 46 A, 6670 Holsted
Direktør Frede Uhrskov

Formula A/S

Måløvbakken, Postboks 111, 2760 Måløv

G.E.C. Gads Forlag A/S

Klosterstræde 9, 1157 København K
Adm. direktør Bjarne Ponikowski
forlagschef Ulrik Hvilshøj

Gammafon Forlaget

Nørregade 14, 5300 Kerteminde
Direktør Joost Nijhoff

GB-forlagene A/S

Købmagergade 62, 4.sal,
 Postboks 2212, 1018 København K
Adm. direktør Tine Smedegaard Andersen
forlagschef Jacob Malling Lambert

GeGe Forlag

Dybbølsgade 9, 8000 Århus C
Direktør Grethe Neergaard Grønkjær

Gyldendal Akademisk A/S

Sjæleboderne 2, 3. sal,
 1122 København K
Adm. direktør Peter Møllerup
forlagschef Finn Andersen
forlagschef Lis Maaløe
forlagschef Hanne Salomonsen

**Gyldendalske Boghandel,
Nordisk Forlag A/S**

Klareboderne 3, 1001 København K
Adm. direktør Stig Andersen
direktør Mathias Bruun
advokat Elisabeth Fogtdal
direktør Per Hedeman
direktør Johannes Riis
bogklubdirektør Tine Weppler

Haase & Søns Forlag A/S

Løvstræde 8, 2.tv.,
 1152 København K
Adm. direktør Michael Haase

**J.H. Schultz Information A/S
– Schultz Forlag**

Herstedvang 12, 2620 Albertslund
Forlagschef Christian Schade

JP/Politikens Forlagshus A/S

Vestergade 26, 1456 København K
Adm. direktør Karsten Blauert
direktør Lene Juul
forlagschef Bolette Rud Pallesen
forlagschef Søren Sattrup
forlagschef Charlotte Weiss
økonomichef Lars Ypkendanz

**Jurist- og Økonomforbundets
Forlag A/S**

Lyngbyvej 17, 2100 København Ø
Forlagsdirektør Rolf Tvedt,
redaktionschef Vivi Antonsen Tvedt,
redaktionschef Wilfried Roloff

MetaConsult Forlag

Fruegade 19, 4200 Slagelse
Direktør Sten Clod Poulsen

Museum Tusulanums Forlag

Njalsgade 94, 2300 København S
Forlagsdirektør Marianne Alenius

Next Step Multimedia ApS

Tune Parkvej 5, 4000 Roskilde
Adm. direktør Henrik Dige Christensen

**Nyt Nordisk Forlag
Arnold Busck A/S**

Landemærket 11, 5.sal,
 1119 København K
Forlagsdirektør Ole A. Busck,
direktør Jesper Tøft Fensvig
forlagsleder Joakim Werner

Polyteknisk Forlag

Anker Engelunds Vej 1, 2800 Lyngby
Forlagsredaktør Lotte Lønver

**Rhodos, Internationalt Forlag
for Videnskab og Kunst A/S**

Holtegaard, Hørsholmvej 17,
 3050 Humlebæk
Forlægger Ruben Blædel
redaktør Gertrud Jensen

Systeme A/S

Skt. Pauls Gade 25, 8000 Århus C

Direktør Poul Henrik Mikkelsen

Turbine Forlaget ApS

Filmbyen 21, 4., 8000 Århus C

Direktør Ulrik T. Skafte

Wibolts Forlag ApS

Webersgade 50, 2100 København Ø

Forlægger Louise Wibolts

Wisby & Wilkens

Vesterled 45, 8300 Odder

Direktør Jacob Wisby

Associerede medlemmer:**Forlaget Atuagkat ApS**

Postboks 216, 3900 Nuuk

Forlægger Inger Marie Hauge

Føroya Skúlabókagrunnur

Lützenstrøð 4, Fo-100 Tórshavn,

Færøerne

Forlagschef Helena Dam á Neystabø

**Ilnniusiorfik Undervisningsmiddel-
forlag**

Postboks 1610, 3900 Nuuk

Forlagschef Ebbe Mortensen

Æresmedlemmer:

Forlagsboghandler Jarl Borgen

Direktør Kurt Fromberg

Adm. direktør Erik C. Lindgren

Forlægger Otto B. Lindhardt

**Forlæggerforeningens
repræsentanter i udvalg m.v. som
ikke er personlige medlemmer:****Nils Bjervig**

Ansvarshavende chefredaktør,

Bogmarkedet

Nanna Gyldenkærne

Redaktør, GB-Forlagene A/S

Jan Jensen

Adm. direktør, Nordisk Bog Center A/S

Keld Lund Jensen

Kursusleder, Forlæggerforeningens

Kursusvirksomhed

Charlotte Jørgensen

Redaktionschef, Aschehoug

Dansk Forlag A/S

Michael Bach-Marklund

Direktør, Bonnier Forlagene A/S

Troels Rydahl

Redaktionschef, Gyldendalske

Boghandel, Nordisk Forlag A/S

Jan H. Schmidt

Salgschef, Gyldendalske Boghandel,

Nordisk Forlag A/S

Forlæggerforeningens overordnede organer

46

Plenarforsamlingen

Der har i 2006 været holdt 2 plenarforsamlinger inkl. årsmødet.

Peter Møllerup (formand)

Michael Haase (næstformand)

Bestyrelsen pr. 1. januar 2007

Bestyrelsens medlemmer

Peter Møllerup (formand)

Michael Haase (næstformand)

Marianne Alenius, Tine Smedegaard Andersen, Anette Wad,
Morten Hesseldahl og Karsten Blauert.

Der har i 2006 været afholdt 10 bestyrelsesmøder.

Marianne Alenius

Tine Smedegaard Andersen

Anette Wad

Morten Hesseldahl

Karsten Blauert

Forlæggerforeningens juridiske sekretær, direktør og juridiske konsulent

*Advokat
Erik Mohr Mersing*

*Advokat
Martin Dahl Pedersen*

*Direktør
Ib Tine Olsen*

*Juridisk konsulent
Christine Bødtker-Hansen*

Forlæggerforeningen

BUDGET FOR 2007

48

	BUDGET 2006 1.000 kr.	SKØNNET RESULTAT 2006 1.000 kr.	BUDGET 2007 1.000 kr.
INDTÆGTER			
Kontingenter	3.600	3.819	3.928
Foreningstræk fra Copy-Dan, Tekst & Node	875	875	875
Copy-Dan, AVU-kopier	0	0	0
Bogmarkedet	0	150	0
Katalogsamarbejdet	0	40	0
Indtægter i alt	4.475	4.884	4.803
UDGIFTER			
Gager m.v.	1.950	2.005	2.090
Sekretariatets drift	595	572	670
Faste udgifter i øvrigt	1.064	1.132	1.041
Tilskud og bidrag	161	163	163
Særlige udgifter	650	552	500
Dispositionspulje til aktiviteter efter konkrete beslutninger i bestyrelsen	133	43	133
Udgifter i alt	4.553	4.467	4.597
Resultat før finansielle poster	-78	417	206
Finansielle indtægter	110	140	110
RESULTAT FØR SKAT	32	557	316

	BUDGET 2006 1.000 kr.	SKØNNET RESULTAT 2006 1.000 kr.	BUDGET 2007 1.000 kr.
SEKRETARIATETS DRIFT			
Husleje, varme og elforbrug	150	150	150
Huslejerefusion FUI		-13	-
Rengøring	32	30	35
Rengøringsrefusion		-1	-
Teleafgifter	30	20	20
Porto	15	20	20
Forsikringer	33	35	35
Blade og bøger mv.	20	20	30
Kontingenter og abonnementer	30	30	40
Revision og regnskabsassistance	115	115	115
Bogføringsassistance	20	20	20
EDB-udgifter (herunder drift af Website)	50	45	50
Kopiering incl. vederlag til Copy-Dan	35	35	30
Kontorartikler og tryksager	40	65	50
Vedligeholdelse af lokaler mv. incl. indkøb af inventar	10	5	30
Personaleudgifter, kurser mv.	30	10	30
Diverse udgifter	5	5	5
Afskrivninger på driftsmidler	6	0	0
FORLÆGGERFORENINGENS KURSUSVIRKSOMHED			
Refusion, gager	-20	-17	0
Refusion porto, kontorartikler mv.	-6	-2	0
I alt	595	572	670

	BUDGET 2006 1.000 kr.	SKØNNET RESULTAT 2006 1.000 kr.	BUDGET 2007 1.000 kr.
FASTE UDGIFTER I ØVRIGT			
Bogbranchens Fællesråd:			
Generelle juridiske sekretæropgaver	50	50	50
Fastprisdispensationen	50	70	50
Bogbranchens Fællesråd i alt	100	120	100
Advokatudgifter vedr. ophavsret	400	420	300
Juridisk sekretær og rådgiver	210	212	220
Møder i udlandet, herunder FEP og IPA	40	20	50
Nordisk Forlæggerråd	20	8	20
Stand Frankfurter Buchmesse	2	2	2
Rejse- og mødeudgifter indland	5	20	20
Forlagsstatistik	50	48	45
Regnskabsundersøgelse	30	36	30
Skole- og lærebogsstatistik	-	15	15
Kvartalsstatistikker	32	32	32
Forbrugerundersøgelser	30	22	22
Årsmøde, plenarmøde og andre møder	100	140	140
Gaver	35	35	35
Formandens repræsentationsudgifter	10	2	10
I alt	1.064	1.132	1.041

	BUDGET 2006 1.000 kr.	SKØNNET RESULTAT 2006 1.000 kr.	BUDGET 2007 1.000 kr.
TILSKUD OG BIDRAG			
Uglevirke	5	9	9
Kontingent til IPA	72	71	71
Kontingent til FEP	65	65	65
Forening for ophavsretlig Forum	4	3	3
Forlæggerforeningens Jubilæumslegat	9	9	9
PEN's Støttekreds, Forening for Boghaandværk	6	6	6
I alt	161	163	163
SÆRLIGE UDGIFTER			
Rådighedsbeløb for Sektionen for Undervisningsforlag	125	125	125
Ekstraordinære advokatudgifter ved samhandelsregler/fastprisdispensationen	200	315	100
Andre honorarer (incl. juridisk bistand)	25	20	25
Hensat til tab på debitorer	-	0	0
Indsats mod ulovlig kopiering	10	25	200
Klimaanlæg		67	
Annoncering			50
I alt	650	552	500
DISPOSITIONSPULJE TIL AKTIVITETER EFTER KONKRETE BESLUTNINGER			
I BESTYRELSEN			
World Book Bay	25	25	25
Bidrag til IPA's rejsefond for 3. verdenslande	8	8	8
Bidrag til IPA vedr. ytringsfrihed		10	-
Pulje i øvrigt	100	0	100
I alt	133	43	133

